

Bero-beroan

ONINTZA IRURETA

30.000 euroko isuna Euskalerrria Irratiari

ESPAINIAKO Industria Ministerioak jarri dio isuna; 15.000 euro lizentziarik gabe emititzeagatik, 7.500 euro irrati-instalazioak baimenik gabe jartzeagatik eta beste 7.500 euro “interferentzia kaltegarriak” sortzeagatik. Euskalerrria Irratiak helegitea aurkeztu du isunaren kontra eta bi argumentu nagusi aipatu ditu: batetik, irratiaren antenak interferentziarik sortzen ez dutela dioten txosten teknikoak, Industria Ministerioak berak aurkeztuak; bestetik, Erreniegan irrati-aparailuak jartzeko Nafarroako Gobernuak emandako baimena.

D bitamina hartzeko kanpaina

BIZKAIKO 45 udalerrrik jarri dute abian *D bitamina*. *Aberastu bere beziketa!* kanpaina. Gurasoentzako kanpaina da, seme-alabak D ereduari matrikulatzerako anima daitezen.

Gematarrak

TIRAKA.NET webgunean martinrezola erabiltzaileak Jaurilaritzako lankide baten hizkuntz egoera azaldu du. Hona pasarte bat: “MIC erdaraz bizi da etxean, familian, lagunartean. Baina euskalduna da, maila polita lortu du (...). MICEk, euskara ikasi duten Jaurilaritza honetako beste langile askok bezala, euskaraz egingo

dizu zuk berari euskaraz egiten badiozu. Ez hori bakarrik: euskaraz egiten dio, askotan, baita ere berari erdaraz zuzentzen zaionari, baldin badaki lankide hori euskaldun labelduna dela. Horrek egiten du MIC diferente. Hori dela eta, elkarrizketa bitxiak entzun izan dizkiot, demagun, Gema euskaldun labeldunarekin:

–Egun on, Gema. Zer moduz aste-burua?

–No muy bien. El sábado y domingo en la cama, con fiebre. ¿Y tú, por dónde has andado, MIC?

–Larunbatean zinean, aspaldiko partez.

–¿Ah sí? ¿Y qué viste?

(...) Eta Gema dugu problema nagusia, ez MIC.

Honelako albisteak egunero irakurtzeko, jaso hari@DOAN e-postaz:
www.argaia.com/harpidetza_haria.php

BAHEA

TALAIAN

Komertzioa eta kontsumoa

Nafarroako merkataritzan ELA, LAB, CC00 eta UGTk langileen greba deitu dute igande eta jai egunetan lantokiak irekitzearen kontra, eta hurrengo hila-beteetan jarraipena izango du. Greba horrek hiru arazo nagusi jarri ditu mahai gainean: igande eta jai egunetan –zortzi egun izango dira 2010ean Nafarroan– lan egitera behartzen zaion merkataritzako langilearen egoera; merkataritza enpresen eta banaketa kateen jokaera; kontsumitzailearen ardura.

Langileek salatu dute igande eta jai egunetan merkatal zentroak irekitzeak euren bizi kalitatea kaltetzen duela, lanaren eta familiaren arteko kontziliazioa eragotziz. Enpresa handiek etekin handiena bilatzen dute eta ez zaie inporta horrek gizarte eredu kontsumista ekartzen badu, Nafarroako errealitate sozial eta ekonomikotik oso urrun. Beraien helburua negozioa da, zenbat eta gehiago, orduan eta hobe. Kontsumitzaileak erraztasun gehiago nahi ditu erosketak egiteko eta ez dio axola igande eta jai egunetan lanean ari den langilerik badago. “Emango dizkie opor egunak” pentsatzen dute horietako askok.

Interesen bidegurutze honetan, merkataritzako langileen interesak lehenetsi behar dira. Nahikoa urratua dago beraien bizitza familiarra eta soziala asteen zehar, horrez gain igande eta jai egunetan lanean aritzeko. Igande eta jai egunetan irekitzea, gainera, enpresa handientzako baino ez da mesede, komertzio txikiak ezin baitu kostu hori bere gain hartu, eta neurri horrekin, oraindik gehiago hondoratzen dira. Merkataritzako langileak babestu behar ko lituzketenak kontsumitzaileak dira, erosteko nahikoa denbora baitute asteen zehar. Kontsumitzaileek igande eta jai egunetan irekitzen duten komertzioei boikota egiten badiete arazoa konponduko litzateke. Merkataritzako langileek atseden hartzeko eskubidea dute. Herritarren gehiengoak bezalaxe.

Juan Mari Arregi

Diario de Noticias-en Maria Luisa Mangado NaBaiko Hezkuntza bozeramaleak esanak: “UPNko jaun-andereok, bazenekiten diru kopuru horiekin egiten diren zerbitzuak ezin direla kuantitate-banaketaren jolasaren zoriaren mende egon: aurten hemendik kenduko dut eta han jarri, eta hurrengoan alderantziz, eta jolasa bailitza Euskarabideako beste partidatiko diruak desbi-deratzen dituzte lehen aipatu ditudanerako. Hauek gehitu, horiek murriztu edo hutsean laga, eta kuantitate horiek guztiak, nondik? Euskarabideatik. Eta hemen dago jokaldi borobila: Egin dezatela borroka euren artean! (buru makiabelikoen neurrikoa)”.

Aitor Azpiroz *Eibartik* blogean esanak: “Barandiaran ikertzaile handia izan zen, baina ez zuen lortu eskola bat sortzea. Pena ematen dit: bere zenbait jarraitzailearen lanak, haren aldean, hutsaren hurrengo dira; bai euskaraz menderatzen ez dutelako bai Europako aurrerapenak eza-gutzen ez dituztelako”.

“Euskara”-ren lekuan “abertzale” irakurtzen du UPNk

G.B.

EUSKALERRIA IRRATIAK

egoera larriari egin behar-ko dio aurre ostera ere. 30.000 euroko isuna jarri dio Espainiako Industria Ministerioak lizentziarik gabe emititzeagatik, irrat-i-instalazioak baimenik gabe jartzeagatik eta interferentziak sortzeagatik. 30.000 euro asko da estu dabilenarentzat, baina larriena irratia

aurka bere sorreratik dagoen jarrera da. Eta orain gainera, isunaz gain mehatxu berri bat, lizentziarik ez duten irratia legez itxi nahi ditu Espainiako Gobernuak.

Euskalerria Irratiak baditu isunaren salaketak atzera botatzeko eta egiazkoak ez direla frogatzeko argudio sendorik, eta hala egingo du isun aginduaren aurkako helegitean. Lehenago ere garaile atera izan da epaitegietan, nabarrismo eskuindarraren maltzurkeria agerian utziz. Ez da nahikoa izan ordea, 20 urte eta gero lizentziarik gabe jarraitzen du oraindik.

1988an sortu zenetik lizentzia lortzeko hiru saio izan ditu Euskalerria irratia eta hiruetan kale egin du. 1990ko lehiaketan, adibidez, lizentzietako bat inoiz entzun ez den Radio Blancari eman zitzaion.

Joan den apirilean, Nafarroako Legebiltzarrak –UPNk ezik– erabaki zuen euskarazko irratia batek lizentzia eduki behar zuela. Eta martxoan, aldiz, beste bi irratiri –Radio Universidad de Navarra eta Medios de Comunicación 21– egun duten lizentzia kentzea eskatu zuen, lizentziaren eskakizunak betetzen ez zituztelako.

1998an izan zen azken lizentzia banaketa eta ziren hiru proiektuetatik, Euskalerria irratia eta bost lerro

aurrerrago aipatutako biak ziren lehian. Euskarazkoak zuen puntuaziorik onena, baina iritsi zen UPN, irizpideak aldatu eta Euskalerria Irratia atzean geratu zen. Gero epaileek esan zuten ez zela justua izan eta atzera bota zituzten egindako amarruak. Irratiak beste behin ere arrazoi zuen, baina oraindik lizentziarik gabe jarraitzen du. Euskarazko hedabideetan asko idatzi da lizentzia hauei buruzko aferez, baina azkar batean muinera jo nahi duenak, jo dezala Kike Diez de Ultzurrun irratiko kazetari ohiak ARGIAren 2024. zenbakian idatzitako artikulura (<http://www.argia.com/argia-astekaria/2024/euskalerria-irratia>). Han ditu klabeak.

Iruñerriko euskaldunen hizkuntz eskubideen aurkako historia luzea da Euskalerria Irratiaren lizentzia ukazioarena. Amarruz eta amorruez egindako eskubide urraketaen historia. Batetik, UPNk onartua du euskara ez dela gaur egungo bizitzarako hizkuntza, horretarako badela gaztelania, ez duela merezi historiaren aurka egitea eta historiak dagoeneko erabaki duela euskara Nafarroan museo hizkuntza izatea. Bestetik, “euskara” jartzen duen tokian “abertzale” itzultzen du eta horrek izua ematen dio.

LEHERKARIEKIN

atzera eta aurrera ibiltzea ez da ETArek jardueraren armatuari buruzko berri-rik itxaropentsuena. Bestetik, pentsatzekoa da ENAMen egiten ari den barne eztabaida horretan borroka armatuaren desegokitasunera iristen badira, ETak ere beharko duela bere denbora hori bereganatze-ko.

Edo eztabaidak jarraitzen duen bitartean, erande armatuak berdin jarraitzen duela hornitze eta mantenu lanetan. Pentsa liteke, halaber, egungo egoeran oraindik maila bateko atentatuak egon daitezkeela, 2006ko su-etenaren aurretik ere hiru urtez ez zuen hildakorik eragin. Eta txarrean jarrita, pentsa liteke batzuek jarraitzea erabaki dutela.

Ez dakigu zer eszenatokitan gauden eta sortzen ari den nahasme- nean ENAMi dagokio argibideak ematea. Bistan da batzuek ez dutela bide hori lagunduko, areago oztopatzeko ahaleginak egingo dituztela. Prozesu hori pentsatu bezala ateratzeko interes gehien duenak argitu behar du egoera, ahal duen neurrian behinik-behin.

Sartu gara 2010ean eta hau urte garrantzitsua da 2011ko udal eta foru hauteskundeak prestatzeko. Polo soberanista hor dago, iragan egunak bezain hotz; eta abertzaleen arteko mesfidantzak ere bai, ohi moduan, hauek beroago. Izan dira eta badira elkarlana jorratzeko ari-etak, horra presoen aldeko urtar- ril hasierako manifestazio handia, eta horra hilaren 30erako antolatua den eskubide politikoen aldeko Bilboko ekitaldia.